

അന്നബഅ് (മഹാവുത്താന്തം)

അദ്ധ്യായ പരിചയം:

പ്രവാചക(സ)ന്റെ മക്കാ കാലഘട്ടത്തിൽ അവതരിച്ച അദ്ധ്യായമാണിത്. അന്ത്യനാളിന്റെയും പരലോകജീവിതത്തിന്റെയും സ്ഥിരീകരണവും അതംഗീകരിക്കുകയും നിഷേധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന്റെ പരിണതികളുമാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം.

മരിച്ച് മണ്ണായിക്കഴിഞ്ഞ മനുഷ്യൻ എങ്ങനെ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പിക്കപ്പെടും എന്ന് സംശയിച്ചിരുന്ന മക്കാനിവാസികളോട്, ചുറ്റുപാടും അവർ കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്ന പ്രകൃതിയാഥാർഥ്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ഈ പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ഓരോരോ ഘടകവും തികച്ചും ലക്ഷ്യത്തോടെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടതാണ്, മനുഷ്യനും അതെ. അതിനാൽ മരിച്ച് മണ്ണടിഞ്ഞു പോയത് എവിടെയണെങ്കിലും അവിടെനിന്ന് ഏകദൈവത്തിന്റെ കോടതിയിൽ വിചാരണക്കായി ഹാജരാക്കപ്പെടുക തന്നെ ചെയ്യും എന്ന് പരലോക നിഷേധികളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നു. മാത്രവുമല്ല, നീതിപൂർവ്വം രേഖപ്പെടുത്തിവെച്ചിരിക്കുന്ന കണക്ക് പുസ്തകത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ രക്ഷാശിക്ഷകളും അവർക്കവിടെ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുമെന്നും അവരെ താക്കീത് ചെയ്യുന്നു. അതിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ ഏതെങ്കിലും വിധത്തിലുള്ള ശിപാർശകളോ സമ്മർദ്ദമോ സാധിക്കുകയില്ല. അതിനാൽ ആ ദിനം രക്ഷയും സമാധാനവും ആവശ്യമുള്ളവർക്ക് അതിനുതക്ക കർമ്മം ചെയ്യാം. അല്ലാത്തവർക്ക് തള്ളിക്കളയുകയും ചെയ്യാം. ഇതത്രെ ഈ അദ്ധ്യായത്തിന്റെ പ്രതിപാദ്യം.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ① عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ ② الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ③
كَأَلَّا سَيَعْلَمُونَ ④ ثُمَّ كَأَلَّا سَيَعْلَمُونَ ⑤

അർഥം:

പരമകാര്യണികനും കരുണാനിധിയുമായ അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തിൽ

1. എന്തിനെക്കുറിച്ചാണ് അവരന്വേഷം ചോദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്?
2. അതിഭയങ്കരമായ വാർത്തയെ പറഞ്ഞതെന്ന.
3. തീർച്ചയായും അതിലവർ ഭിന്നാഭിപ്രായക്കാരാണ്.
4. വേണ്ട; തീർച്ചയായും അവരറിയുകതന്നെ ചെയ്യും.
5. വീണ്ടും വേണ്ട; തീർച്ചയായും അവരറിയുകതന്നെ ചെയ്യും.

വിശദീകരണം:

മഹാസംഭവം എന്നതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പ് നാളാണ്. പരലോകവിശ്വാസത്തെക്കുറിച്ച് മക്കയിലെ നിഷേധികൾ പരസ്പരം വിരുദ്ധമായ സങ്കല്പത്തിലും വിശ്വാസത്തിലുമായിരുന്നു നിലകൊണ്ടിരുന്നത്. പ്രവാചകൻ(സ) പരലോകത്തെ സംബന്ധിച്ച് അടിക്കടി അവരെ ഉണർത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ അവർ പരിഹാസപൂർവ്വം ചോദിച്ചിരുന്നു, എന്ത്, മനുഷ്യൻ മരിച്ചു മണ്ണായ ശേഷവും അവൻ വീണ്ടും ജീവിപ്പിക്കപ്പെടുമെന്നോ? നൂരുമ്പിയ എല്ലുകൾ പിന്നെയും ഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ട് അതിൽ വീണ്ടും മാംസം പൊതിഞ്ഞ് ജീവൻ വെക്കുമെന്നോ? അത് വല്ലാത്ത ഒരു സംഭവം തന്നെയാണ്. നമ്മുടെ പൂർവികരുടെ കാലത്തൊന്നും നാം അങ്ങനെ ഒരു സംഭവം കേട്ടിട്ടുപോലുമില്ല. അത് ഏതായാലും സംഭവിക്കുന്ന കാര്യമല്ല. അങ്ങനെ ആർക്കാണ് ചെയ്യാൻ സാധിക്കുക? എന്നാൽ അക്കാര്യത്തിൽ അവർ തന്നെയും ഭിന്നാഭിപ്രായക്കാരായിരുന്നു. ചിലർ പറഞ്ഞു, ജീവിതം ഇതു മാത്രമാണ്. വീണ്ടുമൊരു ജീവിതമില്ല. ചിലർ പറഞ്ഞു, പരലോകമുണ്ട്. പക്ഷേ, അവിടെ അങ്ങനെയൊരു രക്ഷാശിക്ഷകളുടെ പ്രശ്നമില്ല. ഉണ്ടെങ്കിൽ തന്നെ മഹാന്മാരുടെ ശിപാർശകൾ കൊണ്ട് നാം രക്ഷപ്പെടും. ഇങ്ങനെ പല രീതിയിലുള്ള വിശ്വാസങ്ങളിലായിരുന്നു അവർ.

എന്നാൽ അവരെ അറിയിക്കാൻ അല്ലാഹു പ്രവാചകരോട് പറയുന്നു, ഇക്കൂട്ടരുടെ സങ്കല്പങ്ങളൊന്നും ശരിയല്ല. ആ സംഭവം വരിക തന്നെ ചെയ്യും. അപ്പോൾ അവർ മനസ്സിലാക്കിക്കൊള്ളൂ. അത് വിദ്വരമൊന്നുമല്ല. തുടർന്ന് അത് കൊണ്ടുവരിക നിങ്ങളുടെ നാഥന് പ്രയാസമുള്ള കാര്യമല്ലെന്ന് അവരെ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ ചില പ്രാപഞ്ചികദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ അവരുടെ മുമ്പിൽ നിറത്തുകയാണ് ഖുർആൻ ചെയ്യുന്നത്.

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا ﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَاكُمْ أَرْوَاجًا ﴿٨﴾
 وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًا ﴿١٣﴾
 وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾
 وَجَنَّبَ الْأَقْقَا ﴿١٦﴾

6. ഭൂമിയെ നാം മെത്തയാക്കിയില്ലേ?
7. മലകളെ ആണികളായും?
8. നിങ്ങളെ നാം ഇണകളായി സൃഷ്ടിക്കുകയും,
9. നിങ്ങളുടെ ഉറക്കത്തെ നാം വിശ്രമമാക്കുകയും,
10. രാവീനെ നാം ആവരണമാക്കുകയും,
11. പകലിനെ നാം ജീവിതായോധന വേളയാക്കുകയും ചെയ്തു.
12. നിങ്ങൾക്കു മേലെ ഭദ്രമായ ഏഴാകാശങ്ങളെ നാം നിർമ്മിക്കുകയും,
13. കത്തിജ്ജ്വലിക്കുന്ന ഒരു വിളക്ക് നാം ഉണ്ടാക്കുകയും,
14. കാർമ്മേഘങ്ങളിൽനിന്ന് നിരന്തരം വർഷിക്കുന്ന വെള്ളത്തെ വീഴ്ത്തുകയും ചെയ്തു.
15. അതുവഴി ധാന്യവും ചെടികളും ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതിന്,
16. ഇടതുർന്ന തോട്ടങ്ങളും.

അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിമാഹാത്മ്യത്തിന്റെയും കഴിവുകളുടെയും അടയാളമായി പലപ്പോഴും പ്രാപഞ്ചിക ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെ മനുഷ്യബുദ്ധിക്ക് മുമ്പിൽ ഖുർആൻ എടുത്തിടാറുണ്ട്. ഖുർആനിൽ ഒട്ടേറെ സ്ഥലങ്ങളിൽ അത് കാണാൻ സാധിക്കും. മനുഷ്യനടക്കമുള്ള ജീവികളുടെ സുഖകരമായ വാസത്തിനും അവയുടെ ഉപയോഗത്തിനുമാണ് അത് ആ രീതിയിൽ സംവിധാനിച്ചതെന്നും ഖുർആൻ വ്യക്തമാക്കുന്നു. അതാകട്ടെ കേവലം യാദൃച്ഛിക സംഭവമല്ല. വ്യഥാവേലയുമല്ല. മഹാശക്തനും യുക്തിമാനുമായ സ്രഷ്ടാവിന്റെ കഴിവുകളും ഇഹരകളുമാണ് അതിനു പിന്നിൽ പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.

ഭൂമിയിൽ പർവതങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നും പലതവണ ഖുർആൻ ആവർത്തിച്ചു പറഞ്ഞതായി കാണാം. ഭൂമിയുടെ ചലനത്തിനും കറക്കത്തിനും സംതുലിതത്വം നല്കാനും ചലനത്തിനിടയിൽ ഭൂമി ഉലയാതെ നിലനിർത്തുന്നതിനുമാണ് അത് സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നത്.

ആണിനെയും പെണ്ണിനെയും ജോഡികളായി സൃഷ്ടിച്ചു എന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ മഹത്തായ കഴിവിന്റെ അടയാളമാണ്. ഒരേ വർഗമാണ് ഭൂമിയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതെങ്കിൽ ഈ മഹാപ്രപഞ്ചം എങ്ങനെ നിലനില്ക്കും എന്ന കാര്യം ഒരുവേള നാം പര്യാലോചിക്കുക.

മനുഷ്യൻ തന്റെ ജീവിതം നിലനിർത്താനാവശ്യമായ കൃത്യങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുക പകൽ വേളയിലാണ്. അതിനുതക്ക രീതിയിലാണ് അല്ലാഹു പകലിനെ സംവിധാനിച്ചത്. ഏതാനും മണിക്കൂറുകളുടെ അദ്ധ്വാനത്തിന് ശേഷം വിശ്രമിക്കുകയെന്നത് ദൈവം മനുഷ്യന്റെ പ്രകൃതിയിൽ നിക്ഷേപിച്ച മഹത്തായ സംവിധാനമാകുന്നു. അതിന്റെ അഭാവത്തിൽ മനുഷ്യന് ഫലത്തിൽ ജീവൻ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകാൻ സാധിക്കാതെ വരും.

രാവും പകലും ദൈവത്തിന്റെ സൃഷ്ടിപ്പിലെ രണ്ട് മഹാ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളാകുന്നു. രണ്ടിനും മനുഷ്യജീവിതത്തിൽ വലിയ സ്വാധീനമുണ്ട്. സ്വഭാവത്തിലും ആരോഗ്യത്തിലുമൊക്കെ അത് കാണാം.

നിദ്ര എന്ന കൃത്യം സ്വപ്നവും മറ്റു വിധത്തിലുള്ള പ്രതിബന്ധങ്ങളും ഇല്ലാതിരിക്കണം. അവിടെ വെളിച്ചം ഒരവശ്യഘടകമല്ല. അതുപോലെ പകൽ നിദ്രക്ക് നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടതല്ല. അദ്ധ്വാനത്തിനുള്ളതാണ്. അവിടെ വെളിച്ചം അവശ്യോപാധിതയാണ്. അതേയവസരം രാപ്പകലുകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരവസ്ഥയാണുണ്ടായിരുന്നതെങ്കിൽ ആരാണ് മനുഷ്യന് വിശ്രമത്തിന്റെയോ അദ്ധ്വാനത്തിന്റെയോ സമയങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുക?

സപ്തവാണങ്ങളെ ഒരുക്കിയതാണ് മറ്റൊരു ദൈവിക ദൃഷ്ടാന്തം. ദൃശ്യമായ മതിലുകളോ ചുമരുകളോ ഇല്ലാതെയാണ് അവ പണിതിട്ടുള്ളത്. അന്തരീക്ഷത്തിന്റെ എല്ലാ വിധ തകരാറുകളിൽനിന്നും മനുഷ്യനെ സംരക്ഷിക്കുകയത്രെ അതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. പ്രകാശത്തിനും ചൂടിനും കൃഷിക്കും നമ്മുടെ തന്നെ വളർച്ചക്കും ഉപയുക്തമായ രീതിയിൽ സൂര്യനെയും സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിവൈഭവത്തിന്റെ അതിശക്തമായ ദൃഷ്ടാന്തമത്രെ സൂര്യൻ.

സൃഷ്ടികളുടെ ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടി ആകാശത്തുനിന്ന് മഴ വർഷിക്കാനുള്ള സംവിധാനവും അവൻ ചെയ്തുവെച്ചിരിക്കുന്നു. അതാകട്ടെ, ഒരിക്കൽ ഭൂമിയിൽ സംഭരിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ജലം തന്നെയാണ് ചംക്രമണം ചെയ്തു ഭൂമിയിൽ എത്തുന്നത്. ആ ഒരേ മഴയിലൂടെ അനേകം തരം സസ്യങ്ങളും ഫലങ്ങളും അവൻ മുളപ്പിക്കുന്നു. സൃഷ്ടിജാലങ്ങൾക്ക് വിഭവങ്ങളാകാൻ.

ഈ വിധം അല്ലാഹു പ്രപഞ്ചത്തിൽ ഒരുക്കിവെച്ച വിവിധ അനുഗ്രഹങ്ങളെയും ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെയും എടുത്തോതി മനുഷ്യനെ പുനരുത്ഥാനദിനത്തിന്റെ സംഭാവ്യതയെക്കുറിച്ച് ബോധ്യപ്പെടുത്തുകയാണ് അടുത്ത വചനങ്ങളിൽ.

إِنَّ يَوْمَ الْفُصْلِ كَانَ مِيقَاتِنَا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا
 ﴿١٨﴾ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا
 ﴿٢٠﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلطَّاغِيْنَ مَاءً ﴿٢٢﴾ لَبِثِينَ
 فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾ إِلَّا حَمِيمًا
 وَغَسَاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَاءً وَفَاقًا ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾
 وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ﴿٢٨﴾ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾
 فَذُوقُوا فَلَنْ نَّزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

17. നിശ്ചയമായും വിധിനിർണ്ണയ ദിനം സമയനിർണ്ണിതമാണ്.
18. കാഹളത്തിൽ ഊതപ്പെടുന്ന ദിനം. അപ്പോൾ നിങ്ങൾ കൂട്ടംകൂട്ടമായി വന്നെത്തും.
19. ആകാശം തുറക്കപ്പെടും. അത് കവാടങ്ങളായിത്തീരും.
20. പർവ്വതങ്ങൾ ചലിപ്പിക്കപ്പെടും. അവ മരീചികയാകുകയും ചെയ്യും.
21. നിശ്ചയമായും നരകം പതിസ്ഥലമാണ്.
22. അതിക്രമികൾക്ക് സങ്കേതമായിട്ട്.
23. അവരതിൽ യുഗങ്ങളോളം വസിക്കുന്നവരാണ്.
24. കുളിരോ കുടിനീരോ അവരവിടെ രുചിക്കുകയില്ല.
25. പൊള്ളുന്ന വെള്ളവും ചലവുമല്ലാതെ.
26. ഉചിതമായ പ്രതിഫലം.
27. തീർച്ചയായും അവർ വിചാരണയെ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നില്ല.
28. നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെ അവർ പറെറ കള്ളമാക്കുകയും ചെയ്തു.

- 29. അതിനെ നാം കൃത്യമായി രേഖപ്പെടുത്തി ഗ്രന്ഥമാക്കിയിരിക്കുന്നു
- 30. അതിനാൽ നിങ്ങൾ അനുഭവിച്ചുകൊള്ളുക. തീർച്ചയായും നിങ്ങൾക്ക് ശിക്ഷയല്ലാതെന്നും വർദ്ധിപ്പിക്കുകയില്ല.

മരിച്ചുപോയവർ പുനർജനിക്കാനുള്ള കാഹളം ഊതപ്പെടുന്നതോടെ എല്ലാ മനുഷ്യരും പുനർജനിക്കുന്നു. അവരെല്ലാവരും തങ്ങളുടെ നാമന്റെ വിളിക്കുത്തരമേകി അവരുടെ വിചാരണയെ നേരിടാൻ മുന്നോട്ടു നിങ്ങളും. ആ ദിനം ആകാശകവാടങ്ങൾ തുറക്കപ്പെടും. പർവതങ്ങൾ ധൂളികളാക്കപ്പെടും. പകരം പ്രവിശാലമായ മൈതാനി രൂപം കൊള്ളും. അന്ന് ലോകത്ത് തന്നിഷ്ടം ജീവിച്ച ആളുകൾ നരകത്തിൽ വിഴുന്നതായിരിക്കും. കാരണം, പരലോകം എന്ന സങ്കല്പമേ ഇല്ലാതെ അവർ യഥേഷ്ടം ജീവിക്കുകയായിരുന്നു.

പതിസ്ഥലം എന്നതുകൊണ്ടർത്ഥമാക്കുന്നത് ദുഷ്കർമ്മികളുടെ പ്രതീക്ഷക്ക് വിരുദ്ധമായി അവരതിൽ അകപ്പെടുന്നതിനെ സൂചിപ്പിക്കാനാണ്. അവർ അത്തരം ഒരു പരണതി പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നില്ലല്ലോ. കാലാകാലവും അവരതിൽ വസിക്കുന്നതായിരിക്കും. ഏറെ തീക്ഷ്ണങ്ങളായ യാതനകളായിരിക്കും അവരവിടെ അനുഭവിക്കുക. ഭക്ഷണം പോലും തിളച്ചതും കയ്പുറ്റതുമായിരിക്കും. അതിനൊക്കെ തക്ക രീതിയിലായിരുന്നല്ലോ അവർ പരലോകത്തെ നിഷേധിച്ചിരുന്നതും അതിനെ അശേഷം വകവെക്കാതെ തന്നിഷ്ടം ജീവിച്ചിരുന്നതും. അവരുടെ ജീവിതം രേഖപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവർ നിഷേധിച്ചിരുന്ന വസ്തുതയായിരുന്നെങ്കിലും തന്നെ അനുസരിക്കുന്നതിനും ആരാധിക്കുന്നതിനും മാത്രമായിരുന്നു അവരെയും അല്ലാഹു സൃഷ്ടിച്ചതും വിഭവങ്ങൾ നല്കിയതും.

إِنَّ لِّلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَادِّيقًا وَعَانَبًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ
 أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذْبًا ﴿٣٥﴾
 جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ﴿٣٦﴾ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ ۗ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ
 الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا ۗ لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ
 صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ ۗ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَعَابًا ﴿٣٩﴾
 إِنَّا أَنذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ
 الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ﴿٤٠﴾

- 31. തീർച്ചയായും ഭക്തൻമാർക്ക് വിജയസ്ഥാനമുണ്ട്.
- 32. സ്വർഗത്തോപ്പുകളും മുന്തിരിക്കുലകളുമുണ്ട്.
- 33. തുല്യവയസ്കരായ തരുണികളുമുണ്ട്.
- 34. പതഞ്ഞ ചഷകങ്ങളും.
- 35. അവരവിടെ പൊയ്വാക്കുകളും വിടുവാക്കുകളും കേൾക്കുകയില്ല.
- 36. നിന്റെ നാമനിൽനിന്നുള്ള പ്രതിഫലം. മതിയായ ഔദാര്യം.
- 37. ആകാശ ഭൂമികളുടെയും അവയ്ക്കിടയിലുള്ളവയുടെയും നാമനായ പരമകാര്യണികൻ. അവനുമായി നേരിൽ സംഭാഷണം നടത്താൻ ആർക്കുമാവില്ല.

- 38. ജീബ്‌രീലും മറ്റ് മലക്കുകളും അണിനിരക്കും ദിനം. അന്നാർക്കും സംസാരിക്കാനാവില്ല; കരുണാനിധിയായ നാഥൻ അനുവാദം കൊടുത്തവർക്കും, സത്യം പറഞ്ഞവർക്കുമൊഴികെ.
- 39. അതത്രെ സത്യദിനം. അതിനാൽ ഇച്ഛിക്കുന്നവൻ തന്റെ നാഥന്റെ അടുക്കലേക്ക് മടങ്ങാൻ മാർഗം സ്വീകരിക്കട്ടെ.
- 40. ആസന്നമായ ശിക്ഷയെ സംബന്ധിച്ച് തീർച്ചയായും നാം നിങ്ങൾക്ക് താക്കീത് നൽകി കഴിഞ്ഞു. മനുഷ്യൻ തന്റെ ഇരു കരങ്ങളും പ്രവർത്തിച്ചതൊക്കെയും നോക്കിക്കാണുന്ന ദിവസം. അന്ന് സൃനിഷേധി പറയും: കഷ്ടം, ഞാൻ മണ്ണായിരുന്നെങ്കിൽ.

ദൈവത്തെ സ്ഥിരീകരിക്കുകയും അവന്റെ കല്പനകൾക്കൊത്ത് ജീവിക്കുകയും ചെയ്ത ഭക്തജനങ്ങൾക്കാണ് അന്ന് വിജയം. കാരണം, തങ്ങളുടെ ജീവിതം രേഖപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടെന്നും അതെപ്പറ്റി തങ്ങൾ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുമെന്നും കരുതി സ്വയം സംസ്കൃതരാവുകയും തങ്ങളുടെ നാഥനെ സൂക്ഷിച്ച് ജീവിക്കുകയും ചെയ്തവരാണവർ. പലവിധ അനുഗ്രഹങ്ങളും അവിടെ അവർക്ക് ലഭിക്കും. ഭൗതികലോകത്തെ ജീവിത അസ്വാരസ്യങ്ങളോ പ്രയാസങ്ങളോ മുഷിപ്പുകളോ അവർക്ക് അവിടെ ഉണ്ടാവുകയില്ല. അതൊക്കെ അവരുടെ നാഥൻ അവർക്ക് ഒരുക്കിവെച്ച പ്രതിഫലമാകുന്നു. അവന്റെയടുക്കൽ ആർക്കും സംസാരിക്കാൻ ധൈര്യം വരാത്ത വിധം ഭയാനകവും കർക്കശവുമായിരിക്കും അവൻ വിചാരണ ചെയ്യുന്നത്. അന്ന് സംസാരിക്കാൻ അല്ലാഹു അനുവാദം നൽകുന്നത് ശിപാർശക്ക് മാത്രമായിരിക്കും. അതും ആർക്കാണോ അനുവാദം നൽകിയത് അവർക്കു മാത്രം.

ആ ദിനം ഒരിക്കലും സങ്കല്പമോ പുലരാത്തതോ അല്ല. തീർച്ചയായും സംഭവിക്കുക തന്നെ ചെയ്യും. ഭൗതികമായ എന്തെല്ലാം വാചക കസർത്തുകൾ നടത്തിയാലും വാദത്തിൽ ജയിച്ചാലും ശരി, യാഥാർഥ്യത്തിന് യാതൊരു മാറ്റവും വരികയില്ല. അതിനാൽ ആ ദിനം രക്ഷ നേടണമെന്നുള്ളവർ ഈ ജീവിതത്തിൽ ഏകദൈവത്തിലേക്ക് മടങ്ങി സുകൃതം ചെയ്തു ജീവിക്കട്ടെ. അതേയവസരം അന്നത്തെ ശിക്ഷ കൺമുന്ദിൽ കാണുമ്പോൾ കുറ്റവാളി വിലപിക്കും: ഞാൻ ജനിച്ചിട്ടേ ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന്. പക്ഷേ, അന്നത്തെ വിലാപം മനുഷ്യർക്ക് ഒരു പ്രയോജനവും ചെയ്യുകയില്ല. (ഏറെ അറിയുന്നവൻ അല്ലാഹുവാകുന്നു.)